

Anna Helleberg Kluges prædiken 5. søndag efter påske

Taler

Anna Helleberg Kluge
Provst i Næstved Provsti og
sognepræst i Sankt Mortens
kirke

Dato

5. maj 2024

Sted

Sankt Mortens Kirke, Næstved

Omstændigheder**Prædikentekster**

Esajas' Bog kapitel 44, vers 1-8
Paulus' Brev til Romerne kapitel 8, vers 24-28
Johannesevangeliet kapitel 17, vers 1-11

Salmer

Alt, hvad som fuglevinger fik
Talsmand, som på jorderige
Mægtigste Kriste, menighedens Herre
Herre, gør mit liv til bøn
Opstandne Herre, du vil gå
Dig være, mildeste Gud Fader

Aftensmaden var ved at være færdig, jeg manglede bare at få bordet dækket og sendte derfor lillesøster op på storebrors værelse for at bede ham om at komme og dække bordet. Kort efter kommer lillesøster vred ned af trappen: ”Det gider han ikke, han siger, at jeg selv kan gøre det”. Men så let slap han ikke. Lillesøster blev sendt tilbage til storebrors værelse med beskeden om, at det er mor som har sent mig op for at sige det til dig. ”Hun siger, at jeg skal sige, at du SKAL gøre det”. Det hjalp. Med minimalt brok blev bordet endelig dækket. Men lillesøsters egen autoritet, hendes egne ord, var ikke nok, hun måtte have en bestemt mor i ryggen for at give sin fremtoning og sine ord så meget vægt, at storebror ville handle på dem. Ordene var de samme, men anden gang havde lillesøster fået en merværdi, fordi forældreautoriteten og husreglerne nu var med hende. De løftede hende ind i en anden kategori så at sige.

I får et andet eksempel fra en anden sammenhæng: Jeg kender en kvinde, som spiller klassisk violin. Rigtig godt endda, så godt at hun deltager i konkurrencer rundt omkring i Europa. Ved sådan en konkurrence, der er et dommerpanel, som vurderer musikken på baggrund af, forestiller jeg mig for musikerne, kendte kriterier. Men selvom kriterierne er objektive, så er det dog mennesker,

der vurderer og bedømmer, og her kan man ikke sige sig helt fri fra, at det rigtige efternavn kan have en betydning. Hvis man deltager under en anerkendt musikfamilies navn, så klinger familiens bedrifter på en eller anden måde med i musikken, og de positive forventninger kan på forhånd herliggøre en deltager. Denne musiker deltager ikke bare med sin egen musik, men får en merværdi af familiens renommé.

Her få dage før Kristi Himmelfart skal det handle om herliggørelse. Jesus, skal vi høre om lidt, er ved at tage afsked med sine disciple, og han gør det med en bøn. Disciplene skal blive alene tilbage og derfor beder han for dem. Det er værd at lægge mærke til, at i Jesu tale mangler der enhver form for formaning, og det er også værd at bemærke, at afskeden ikke er sørgelig. For den skal ikke opfattes som en afslutning, men som fuldendelsen – ja, man kan endda sige, realiseringen af hele Jesu livsværk.

Og ordene herlighed og herliggørelse fylder rigtig meget. Det ord, vi kun bruger meget sjældent bruger i daglig tale. Vi kan godt sige, at noget er herligt, men ligefrem at tale om herlighed og herliggørelse, er vist et sprog, der bedst trives i kirken. Alligevel kender vi godt til herliggørelse, og hvad det betyder for den måde vi ser og reagerer på hinanden på.

Nu vil jeg bede jer rejse jer og lytte til dagens evangelium, som evangelisten Johannes skriver til os:

Sådan talte Jesus; og han så op mod himlen og sagde: "Fader, timen er kommet. Herliggør din søn, for at Sønnen kan herliggøre dig, ligesom du har givet ham magt over alle mennesker, for at han kan give evigt liv til alle dem, du har givet ham. Og dette er det evige liv, at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, du har udsendt, Jesus Kristus. Jeg har herliggjort dig på jorden ved at fuldføre den gerning, du har givet mig at gøre. Fader, herliggør mig nu hos dig med den herlighed, jeg havde hos dig, før verden var til. Jeg har åbenbaret dit navn for de mennesker, du gav mig fra verden. De var dine, og du gav dem til mig, og de har holdt fast ved dit ord. Nu forstår de, at alt, hvad du har givet mig, er fra dig. For de ord, du gav mig, har jeg givet dem, og de har taget imod dem, og de har i sandhed forstået, at jeg er udgået fra dig, og de er kommet til tro på, at det er dig, der har udsendt mig. Jeg beder for dem; ikke for verden beder jeg, men for dem, du har givet mig, for de er dine; alt mit er dit, og dit er mit, og jeg er herliggjort i dem. Jeg er ikke længere i verden, men de er i verden, og jeg kommer til dig.

Hellige fader, hold dem fast ved dit navn, det du har givet mig, for at de kan være ét ligesom vi." Amen.

Herliggørelse, det lyder jo meget højtideligt religiøst, men vi kender alt til det.

I 2009 fandt man et fingeraftryk på et maleri af en ung kvinde. Maleriet, som tidligere ejere og kunsteksperter mente, stammede fra 1800-tallets Tyskland, har været købt og solgt flere gange for en pris på omkring 100.000 danske kroner. Indtil en digitalscanner i Paris fandt et fingeraftryk, som kunsteksperter mener at genkende som Leonardo da Vincis. Og hvis de har ret, så er den anslåede pris for samme maleri nu 150 millioner dollar.

Det er ikke fordi billedet har ændret sig. Det er nøjagtig det samme portræt og de samme farver. Man kan ikke engang se fingeraftrykket – det kræver en særlig scanner i Paris, men nu taler vi pludselig om et helt andet værk. Nu er det en helt andet historie, der knytter sig til maleriet, og det forandrer alt.

”Far, herliggør din søn” beder Jesus, ”så Sønnen kan herliggøre dig og give evigt liv, til alle dem, du har givet ham”. Jesus taler ikke bare på egne vegne, han kommer fra himlens og jordens skaber, som herliggør hans ord og gerninger og giver dem evighedens værdi.

Og det Jesus gør, er at give os en helt anden historie. En historie som forandrer alt. En historie som billedligt talt øger vores værdi fra 100.000 kr. danske kroner til 150 millioner dollar. Ikke fordi vi har forandret os. Vi ligner os selv og taler som os selv og, må vi nok også indrømme, opfører os som os selv, men idet Jesus står inde for os, idet han siger ”det er mit menneske – dette menneske er med mig”, så ER vi, ligesom det menneske, vi står overfor, Guds barn, og vi skal ses og vi skal behandles som sådan.

Herlighedsværdi er noget mærkeligt noget. Det er en værdi, som ikke skyldes en egenskab ved tingen selv. Maleriet ændrer ikke størrelse, motiv eller farve uanset hvilket fingeraftryk, man kan ane i malingens lag. Lillesøster var stadig lillesøster med samme budskab om at komme og dække bord; og min veninde spiller samme stykke musik uanset sit efternavn.

Når noget alligevel bliver så meget mere værd, så er det pga. en

udefrakommende værdi, som bliver tillagt. Det er noget usynligt, vi lægger over tingene, som betyder, at vi ser på dem på en helt ny måde. Så er tingene ikke bare det, de ser ud til at være, men de er noget mere end det – og det er dette mere, der giver dem deres store værdi.

Det er pga. herlighedsværdien, at vi kan tage hinanden alvorligt, når vi går til alters.

Her tager vi højtideligt og ydmygt imod en lille smule vin og en papirtynd oblat, og var det ikke for den merværdi vi tillægger brødet og vinen, så var det et fjollet ritual.

Men det er jo ikke bare brød og vin, vi får. Vi modtager det sammen med ordene: Det er Jesu Kristi legeme, det er Jesu Kristi blod – og de ord betegner merværdien, som betyder, at vi i altergangen får del i den herlighed, som Jesus bragte til jorden med sit liv og sin død.

Det er ikke til at se på oblaten selv, vi skal høre historien for at blive opmærksom på merværdien.

Den historie fortæller os, at da Gud valgte at sende et menneske, for at verden skulle lære Gud at kende igennem ham, så så han for mange ud som et helt almindeligt menneske. Og han *var* et rigtigt menneske, men han var mere end det. For Gud havde givet ham en herlighed, som gjorde ham til noget helt særligt. Og Jesus havde fået den opgave her på jorden at give denne herlighed videre til alle, han mødte, så de kunne opleve, at de blev gjort større, end de kunne gøre sig selv.

I Bibelen kan vi læse om alle de almindelige mennesker, som virkelig ikke var noget særligt i sig selv: ludere, tyve, forrædere, udskudte, fattige og syge. Og når de så sig selv, kunne de ikke få øje på noget af særlig værdi, og det var der i øvrigt heller ingen andre der kunne, bortset fra Jesus, og når han så dem, var det som om det gode og smukke voksede frem, som pludseligt blev helt synligt og tydeligt. De fik værdi, ikke fordi de i sig selv besad en særlig egenskab eller evne, men fordi Guds søn havde noget med dem at gøre. Han tillagde dem noget, som gjorde dem særlige, gav deres liv en merværdi: Han herliggjorde dem. Og derfor kan de trygt stille sig frem for Gud i forvisning om, at takket være Jesus, så vil Gud se dem som herlige mennesker.

Hver gang vi står overfor et andet menneske og til sidst, når vi selv en dag står overfor Gud, lyder der et ”Tag godt imod mig, Jesus står inde for mig” – og det gør hele forskellen. I Guds øjne er vi – og vores medmenneske, noget ganske særligt, ikke i kraft af os selv, men i kraft af, at Guds søn har noget med os at gøre.

Det er den kristne fortælling, og den fortælling forandrer alting.

Amen

Lovprisning

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd. Du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen

Kirkebøn

Far i himlen,

Tak for at du kommer til os igennem mennesker, vi kender og stoler på. Vi beder dig, at du også vil sende os, når andre har brug for nærvær og forståelse.

Lad din kærlighed komme til verden igennem os.

Vi ved ikke, hvad den kommende uge vil bringe, men vi beder dig:

Velsign os, som du har gjort så mange gange før,

og hold os fast på din kærlighed og vilje,

så vi handler klogt og kærligt.

Men skal vi møde modgang og smerte,
så velsign os endnu mere,
så vi kan holde ud, til stormen lægger sig.
Far i himlen, velsign også vore kære
og dem, vi skal være næste for,
og dem, som ingen tænker på.
Lad os alle mærke dit nærvær.

Amen

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

5. søndag efter påske, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/anna-helleberg-kluges-praediken-5-sondag-efter-paske>